

ONTMOETINGEN IN CAINGORN, SCHOTLAND

Samen met Ronald, een vriend van mij en ook een enthousiast vogelaar hield ik afgelopen zomer vakantie in Schotland. Tijdens deze trektocht bleven we een paar dagen in Spey Valley. Vele vogelaars kennen deze gebieden

voornamelijk omdat in het gebied het bekende 'Loch Garten' reserve is gelegen, dat wereldberoemd is om het paar Visarenden dat er huist.

Wij wilden echter de berggebieden van Caingorm bezoeken, daar we hier een grote kans zouden hebben om bepaalde vogelsoorten te zien te krijgen die je in Nederland weinig of nooit te zien krijgt. Over de ontmoeting met twee van deze soorten gaat het volgende stukje.

Vroeg in de morgen liep ik vanaf de jeugdherberg in Glenmore de bergen in. Door de noordelijke ligging van de berggroep was de boomgrens al snel bereikt (Deze ligt hier veel lager dan b.v. in de Alpen).

Terugkijkend na zo'n vijf kilometer gelopen te hebben, zag ik de huisjes van Glenmore liggen als witte stippen in de sombere deken van grove den-en fijnsparaanplantingen. Hier was alles anders. Er heerste een doodse stilte, met daarbij het ruizen van de wind over de rotsen en door de eeuwenoude dennen. Deze hadden door wind en koude geteisterd een gedraaid en stoer uiterlijk gekregen.

Bij een bezoekerscentrum ontmoette ik een vogelaar uit de buurt van Londen, die liftend naar deze streek was gekomen en hetzelfde doel voor ogen had als ik. Samen besloten we verder te speuren want twee zien ten slotte altijd meer dan één, en veel mensen kwam je daarboven niet tegen. Hoe hoger we kwamen des te kaler werd het landschap. Bomen werden dwergachtigen struikjes en ook vele soorten heideachtigen verschenen. Het hele gebied was vreselijk drassig en daarbij bleven de voeten niet droog maar dat hinderde ons nu niet.

Hierboven begonnen we zowel de lucht als de grond nauwkeurig in de gaten te houden. Nu bedacht ik ineens waarom zoveel arenden zo'n grauwe kleur hebben. Vliegend langs de rotswanden zouden ze nauwelijks opvallen met een dergelijke bruingrijze achtergrond. Maar voorlopig liet nog geen Steenarend zich zien. Plots hoorden we een dof 'puuu'. Het leek ons iets echt waadvogelachtigs, toch was het zeker anders dan het geluid van een ruitersoort, dat meestal scherper en helderder is. We ontdekten echter op dat moment verder geen tekenen van leven. Een gierende wind stak op en donkere wolken pakten samen en deden de laatste blauwe plekje in de lucht verdwijnen. Het landschap maakte een sombere, grauwe indruk.

Ineens stond hij voor ons. Een mannetje dat in zijn roodbruine zomerkleed al duidelijk delen van het grijze herfstkleed droeg. In het asgrijze met zwarte

streepjespatroon waren nog veel donkere vlekken te onderscheiden. Inderdaad was dit een uitstekend gebied voor Alpenseeuwhoenders. Ook waren de rode, vlezige plekken boven de ogen te zien. Deze zijn bij de mannetjes groter en helderder van kleur dan bij de vrouwtjes.

Even later verschenen er nog meer. Allen waren haantjes. Hun gemoedelijke handtamme gedrag was opvallend, maar toch veranderde

dit naarmate we verder liepen, ze werden duidelijk onrustig. Al gauw werd ons duidelijk wat er aan de hand was, toen achter een paar stenen twee hennetjes verschenen, samen met vijf jongen. Een derde wijfje werd op het nest ontdekt. Verbluffend goed was de werking van haar oker en donkerbruin gestreepte verenpak. Ze was bijna niet terug te vinden tussen de heide en stenen.

Op de terugweg hoorden we voor de tweede maal het doffe geluid. Ditmaal klonk het echter van veel dichterbij. Nu zagen we wie dit geluid had voortgebracht. Een intens donker oog staarde ons nieuwsgierig maar waakzaam aan.

De leigrijze rug, roodbruine buik en borst met daarop een zwarte en witte streep waren onmiskenbaar voor de Morinelplevier in z'n zomerkleed.

We concludeerden dat het geluid dat we hoorden zijn alarmroep moet zijn geweest, omdat zowel hijzelf als al zijn soortgenoten die we zagen jongen bij zich hadden. Het mannetje dat zowel broedt als de jongen verder verzorgt ging steeds op een verhoogd punt in het terrein staan, als hij zijn jongen liet fourageren. (Waarschijnlijk om een beter zicht op eventuele rovers te hebben).

Het was al laat in de middag toen we de terugtocht moesten aanvaarden. Achter onze ruggen klonk meerdere malen nog de weemoedige alarmkreten.

Weer maakten we iets mee wat zich niet vaak zal herhalen, maar dat houdt het vogels kijken nu juist zo spannend.